

Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie
Miasta Pszów
za rok 2019

KWIECIEŃ 2020 r.

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP.....	3
II.	USTAWOWE ZADANIA SAMORZĄDÓW W SYSTEMIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	5
III.	SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE MIASTA PSZÓW	6
IV.	ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI – ELEMENTY OBLIGATORYJNE ZAWARTE W ART. 9TB	10
	1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	10
	2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	15
	3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	16
	a) Koszty funkcjonowania systemu	17
	b) Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	18
	c) Finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.	19
	4. Liczba mieszkańców Miasta Pszów	20
	5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12	21
	6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	22
	7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	23
V.	OSIĄGNIĘTE PRZEZ MIASTO PSZÓW POZIOMY EKOLOGICZNE W 2019.....	23
	1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	24
	2. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.....	25
VI.	PODSUMOWANIE	26

I. WSTĘP

Niniejszy dokument stanowi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów za 2019 r., sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych miasta w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządza się na podstawie art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.) W przepisie tym ustawodawca ustala, że na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analizę sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy i podlega ona publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

Nadmienić tutaj należy, że ustawą z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 150) zmieniono przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczące terminów składania sprawozdań za 2019 r. dodając art. 12a w którym ustalono, że sprawozdania za 2019 r. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmiot zbierający odpady komunalne jest zobowiązany złożyć gminie

w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r. Natomiast wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany do sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do dnia 31 sierpnia 2020 r.

Ustawodawca nie wziął jednak pod uwagę, że sprawozdania przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, prowadzących punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zbierających odpady komunalne, stanowią również podstawę sporządzenia przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, analizy stanu gospodarki odpadami, o której mowa w art. 9tb ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W związku z tym termin sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami pozostał bez zmian.

Ze względu na to, że bez danych zawartych w sprawozdaniach przedsiębiorców, których termin złożenia został przedłużony do 30 czerwca 2020 r. gminy nie mają możliwości wypełnienia obowiązku sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, zawierającej wszystkie dane wskazane art. 9tb ust. 1, do dnia 30 kwietnia 2020 r., Burmistrz Miasta Pszów zwrócił się Ministra Klimatu z wnioskiem o pilne podjęcie prac legislacyjnych, mających na celu zmianę obecnie obowiązującej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.) w zakresie jednorazowej zmiany terminu wynikającego z art. 9tb ust. 2 ww. ustawy na sporządzenie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2019. Do dnia sporządzenia niniejszego dokumentu ustawowy termin sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 r. nie został zmieniony.

Niniejsza analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów za 2019 r. ze względu na wyżej wymienione okoliczności nie zawiera danych, które stanowią informację pozyskiwaną ze sprawozdań przedsiębiorców, lub informację, którą gmina może pozyskać od przedsiębiorców na podstawie art. 9p ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w trakcie weryfikacji danych przedstawionych w sprawozdaniach.

II. USTAWOWE ZADANIA SAMORZĄDÓW W SYSTEMIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach realizując zadania w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi samorządy:

- 1) tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;
- 2) zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych, o których mowa w art. 38b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- 3) obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 4) nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- 5) zapewniają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;
- 6) tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży;
- 7) prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 8) udostępniają na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacje o:
 - a) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
 - b) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
 - c) osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - d) punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające:

- firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy wraz ze wskazaniem rodzajów przyjmowanych odpadów oraz dni i godzin ich przyjmowania,
- e) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, zawierające:
- firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres zbierającego zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - adresy punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie danej gminy,
- f) adresach punktów zbierania odpadów folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów, jeżeli na obszarze gminy są położone gospodarstwa rolne;
- 9) dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 10) zapobiegają zanieczyszczeniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4, błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu pojemnikach ustawionych na chodniku;
- 11) utrzymują czystość i porządek na przystankach komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina oraz które są położone na jej obszarze przy drogach publicznych bez względu na kategorię tych dróg.

III. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE MIASTA PSZÓW

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na gminy obowiązek gospodarowania odpadami komunalnymi. Do skutecznego wdrożenia wszystkich ustawowych wymagań w Mieście Pszów wprowadzony został system oparty na dotychczasowych, sprawdzonych w warunkach lokalnych zasadach.

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów w 2019 roku kształtował się w następujący sposób:

- 1) Z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe odbierane były wszystkie powstałe na nieruchomości odpady komunalne gromadzone w pojemnikach przeznaczonych do zbierania odpadów.
- 2) Z nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, odbierane były odpady komunalne gromadzone w pojemnikach przeznaczonych do zbierania

- odpadów, zgodnie ze złożonymi deklaracjami o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- 3) Nieruchomości, z uwzględnieniem jej rodzaju, zostały wyposażone w następujące urządzenia przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów:
 - a) worki lub pojemniki niezbędne do prowadzenia selektywnej zbiórki papieru i tektury,
 - b) worki lub pojemniki niezbędne do prowadzenia selektywnej zbiórki szkła,
 - c) worki lub pojemniki niezbędne do prowadzenia selektywnej zbiórki plastiku, metalu, i opakowań wielomateriałowych,
 - d) worki lub pojemniki niezbędne do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów kuchennych ulegających biodegradacji,
 - e) pojemniki niezbędne do prowadzenia selektywnej zbiórki popiołu paleniskowego o pojemności:
 - 0,12 m³ dla zabudowy jednorodzinnej,
 - 0,24 m³ dla zabudowy wielolokalowej będącej w zasobach wspólnot mieszkaniowych i osób fizycznych,
 - 1,10 m³ dla zabudowy wielolokalowej będącej w zasobach spółdzielni mieszkaniowych.
 - 4) Zapewnione zostało minimalne wyposażenie nieruchomości w pojemniki do zbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych:
 - a) nieruchomości zamieszkałe w zabudowie jednorodzinnej wyposażone zostały w pojemniki o minimalnej wymaganej pojemności określonej w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Pszów,
 - b) nieruchomości zamieszkałe w zabudowie wielolokalowej wyposażone zostały w pojemniki zgodnie ze złożonym do Urzędu Miasta Pszów zapotrzebowaniem przedstawionym przez zarządcę budynku,
 - c) nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne wyposażone zostały w pojemniki zgodnie z danymi wynikającymi z przedłożonej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
 - 5) Odbieranie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych było prowadzone bezpośrednio od właścicieli nieruchomości.
 - 6) Odbieranie następujących rodzajów odpadów komunalnych zbieranych selektywnie było prowadzone bezpośrednio od właścicieli nieruchomości:
 - a) szkło - pojemniki (worki) w kolorze zielonym,
 - b) papier i tektura - pojemniki (worki) w kolorze niebieskim,
 - c) plastik, metal i opakowania wielomateriałowe - pojemniki (worki) w kolorze żółtym,
 - d) odpady kuchenne ulegające biodegradacji - pojemniki (worki) w kolorze brązowym,
 - e) odpady zielone - worki w kolorze brązowym,
 - f) odpady wielkogabarytowe,
 - g) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - h) popiół paleniskowy.
 - 7) Odbieranie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych było prowadzone z następującą częstotliwością:
 - a) w zabudowie jednorodzinnej oraz z nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - co 2 tygodnie w okresie kwiecień - październik oraz 1 raz w miesiącu w okresie listopad - marzec
 - b) w zabudowie wielolokalowej zarządzanej przez wspólnoty mieszkaniowe i osoby fizyczne - 1 raz w tygodniu,
 - c) w zabudowie wielolokalowej zarządzanej przez spółdzielnie mieszkaniowe - 3 razy w tygodniu,

- d) od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych - z częstotliwością dostosowaną do zadeklarowanych przez właściciela nieruchomości ilości powstających odpadów, nie częściej jednak niż:
- jeżeli nieruchomość jest użytkowana przez nie więcej niż 10 osób - 1 raz na 2 tygodnie;
 - jeżeli nieruchomość jest użytkowana przez więcej niż 10 osób - 1 raz w tygodniu.
- 8) Odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych było prowadzone z następującą częstotliwością:
- a) w zabudowie jednorodzinnej oraz z nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe:
- papier i tektura - 1 raz w miesiącu,
 - szkło - 1 raz w miesiącu,
 - plastik, metal, opakowania wielomateriałowe - 1 raz w miesiącu,
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji - nie rzadziej niż 1 raz na 2 tygodnie w okresie kwiecień - październik oraz 1 raz w miesiącu w okresie listopad - marzec,
 - odpady zielone - nie rzadziej niż 1 raz na 2 tygodnie w okresie kwiecień - październik oraz 1 raz w miesiącu w okresie listopad - marzec,
 - popiół paleniskowy - 1 raz w miesiącu w okresie listopad - marzec, oraz 1 raz na 2 miesiące w okresie od maja do września,
 - odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - raz w roku w okresie od lipca do października na złożone do Urzędu Miasta Pszów zgłoszenie osobiste lub telefoniczne, według harmonogramu ustalonego przez podmiot odbierający odpady,
- b) w zabudowie wielolokalowej zarządzanej przez gminę, wspólnoty mieszkaniowe i osoby fizyczne:
- papier i tektura - 1 raz w tygodniu,
 - szkło - 1 raz w tygodniu,
 - plastik, metal, opakowania wielomateriałowe - 1 raz w tygodniu,
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji - 1 raz w tygodniu,
 - odpady zielone - 1 raz w tygodniu,
 - popiół paleniskowy - 1 raz w tygodniu,
 - odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu,
- c) w zabudowie wielolokalowej zarządzanej przez spółdzielnie mieszkaniowe:
- papier i tektura - 1 raz w tygodniu,
 - szkło - 1 raz w tygodniu,
 - plastik, metal, opakowania wielomateriałowe - 2 razy w tygodniu,
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji - 3 razy w tygodniu,
 - odpady zielone - 1 raz w tygodniu,
 - popiół paleniskowy - 1 raz w tygodniu,
 - odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu.
- d) od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych:
- papier i tektura - 1 raz w miesiącu,
 - szkło - 1 raz w miesiącu,
 - plastik, metal, opakowania wielomateriałowe - 1 raz w miesiącu,
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji - nie rzadziej niż 1 raz na 2 tygodnie w okresie kwiecień - październik oraz 1 raz w miesiącu w okresie listopad - marzec,
 - odpady zielone - nie rzadziej niż 1 raz na 2 tygodnie w okresie kwiecień - październik oraz 1 raz w miesiącu w okresie listopad - marzec,

- popiół paleniskowy - 1 raz w miesiącu w okresie listopad - marzec, oraz 1 raz na 2 miesiące w okresie od maja do września,
- odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - raz do roku w okresie od lipca do października na złożone do Urzędu Miasta Pszów zgłoszenie osobiste lub telefoniczne, według harmonogramu ustalonego przez podmiot odbierający odpady.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązuje gminy do tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców. Miasto Pszów zorganizowało gminny punkt gromadzenia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, który znajduje się przy ul. Romualda Traugutta 101 w Pszowie. Punkt ten zapewnia mieszkańcom pełny zakres obsługi przewidzianej w ustawie, nie jest to jednak PSZOK, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Punkt przyjmuje odpady we wtorki od 9⁰⁰ do 14⁰⁰, w czwartki od 13⁰⁰ do 18⁰⁰ oraz w soboty od 11⁰⁰ do 17⁰⁰. Przyjmowane są następujące rodzaje odpadów:

- 1) szkło,
- 2) papier i tektura,
- 3) plastik,
- 4) metal,
- 5) opakowania wielomateriałowe,
- 6) odzież i tekstylia,
- 7) odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- 8) odpady zielone,
- 9) zużyte opony z samochodów osobowych - w ilości do 4 sztuk na jedną dostawę,
- 10) odpady wielkogabarytowe,
- 11) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 12) lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć,
- 13) chemikalia w tym farby i lakiery,
- 14) zużyte baterie i akumulatory,
- 15) przeterminowane leki,
- 16) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi,
- 17) odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z samodzielnie wykonywanych prac remontowych i budowlanych wytworzone poza terenami budowy, stanowiące odpady komunalne - w ilości do 1 m³ na jedną dostawę w przypadku materiału budowlanego pochodzącego z remontu lub rozbiórki, lub w ilości 3 sztuk w przypadku elementów wyposażenia takich jak okna, drzwi, wanny, umywalki, brodziki, kabiny prysznicowe itp.,
- 18) popioły i żużle z palenisk domowych.

IV. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI – ELEMENTY OBLIGATORYJNE ZAWARTE W ART. 9TB

1. **Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych**

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) wprowadziła do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach i ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach znaczące zmiany w zakresie zasad dotyczących instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w tym zarówno w zakresie statusu samych instalacji jak i miejsc, w których poszczególne odpady należy przetwarzać, poprzez likwidację regionalizacji, a także wyłączenie bioodpadów z obowiązku przekazywania ich do dedykowanych instalacji. W omawianym zakresie, zmiany wynikające z tej nowelizacji weszły w życie w dniu 6 września 2019 r.

Do dnia 5 września 2019 r. obowiązywały przepisy, zgodnie z którymi zakazane było przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (o ile są przeznaczone do składowania) i odpadów zielonych poza obszarem regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone. Przepis ten znajdował także odzwierciedlenie w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdzie ustawodawca, pod groźbą nałożenia kary pieniężnej, nakazywał podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz podmiotom prowadzącym punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych przekazywanie odebranych zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Regionem gospodarki odpadami komunalnymi był określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, obszar sąsiadujących ze sobą gmin liczących łącznie co najmniej 150 tys. mieszkańców i obsługiwany przez Regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi mógł być również obszar gminy liczącej powyżej 500 tys. mieszkańców. Region gospodarki odpadami komunalnymi mógł obejmować sąsiadujące ze sobą gminy z różnych województw, jeżeli przewidywały to wojewódzkie plany gospodarki odpadami tych województw. Regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych był zakład zagospodarowania odpadów, o mocy

przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkanego co najmniej przez 120 tys. mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologii, o której mowa w art. 143 tej ustawy, w tym wykorzystujący nowe dostępne technologie przetwarzania odpadów lub zapewniający mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, lub przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych, lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4, lub składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

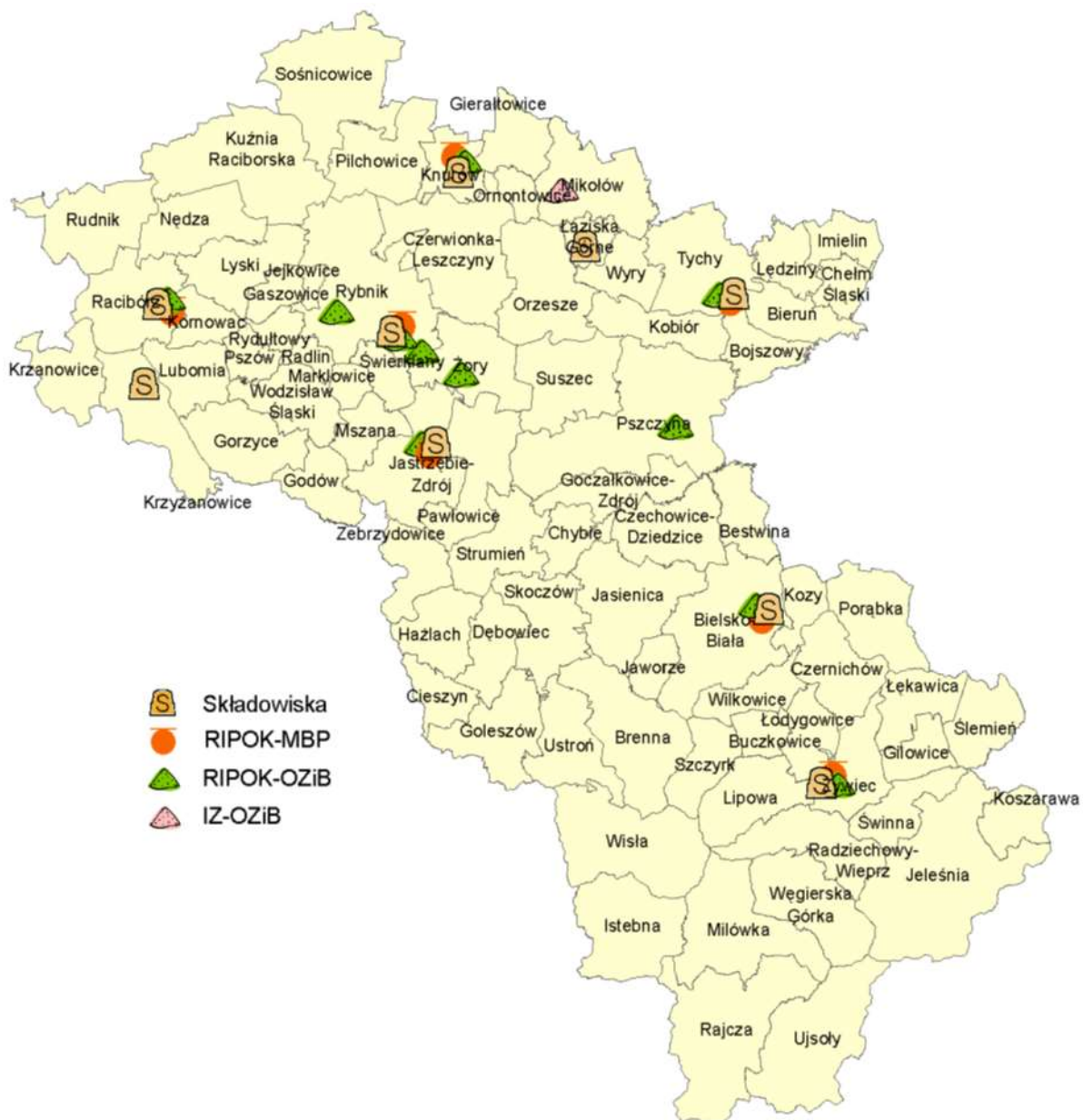
W uchwale nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 (Śląsk. z 2017 r. poz. 2854) określono regiony gospodarki odpadami komunalnymi w województwie śląskim, regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacje zastępcze do obsługi tych regionów. W województwie śląskim wyznaczono trzy regiony gospodarki odpadami komunalnymi (RGOK): Region I, Region II i Region III. Miasto Pszów wchodził w skład III Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi województwa śląskiego.

Gminy wchodzące w skład Regionu III: Bestwina, Bielsko-Biała, Bieruń, Bojszowy, Brenna, Buczkowice, Chełm Śląski, Chybie, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czernichów, Czerwionka-Leszczyny, Dębowiec, Gaszowice, Gierałtowice, Gilowice, Goczałkowice-Zdrój, Godów, Golezów, Gorzyce, Hażlach, Imielin, Istebna, Jasienica, Jastrzębie-Zdrój, Jaworze, Jejkowice, Jeleśnia, Knurów, Kobiór, Kornowac, Koszarawa, Kozy, Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Lędziny, Lipowa, Lubomia, Lyski, Łaziska Górne, Łękawica, Łodygowice, Markłowice, Mikołów, Milówka, Mszana, Nędza, Ornontowice, Orzesze, Pawłowice, Pilchowice, Porąbka, Pszczyna, Pszów, Racibórz, Radlin, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Rudnik, Rybnik, Rydułtowy, Skoczów, Sośnicowice, Strumień, Suszec, Szczyrk, Ślemień, Świerklany, Świnna, Tychy, Ujsoły, Ustroń, Węgierska Górka, Wilkowice, Wisła, Wodzisław Śląski, Wyry, Zebrzydowice, Żory, Żywiec.

Zgodnie z uchwałą nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022 (Śląsk. z 2017 r. poz. 2854) gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona była w RGOK obsługiwanych przez RIPOK. W przypadkach określonych przepisami prawa krajowego funkcje instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu pełnią pozostałe

RIPOK, przeznaczone do przetwarzania tego samego rodzaju odpadów, funkcjonujące w granicach tego regionu. W uchwale tej określono niżej wymienione regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacje zastępcze do obsługi Regionu III:

Zasięg terytorialny regionu oraz rozmieszczenie instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych przedstawiono na poniższej rycinie.

Ryc. 1. III Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi Województwa Śląskiego
Źródło: Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022

Wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów w Regionie III (RIPOK-OZiB)

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji
1	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz	ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz
2	„BEST-EKO” Sp. z o.o., ul. Gwarków 1, 44-240 Żory	ul. Rycerska 101, 44-251 Rybnik
3	SEGO Sp. z o.o., ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik
4	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul Graniczna 29, 40-017 Katowice	ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie-Zdrój
5	„KOMART” Sp. z o.o., ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów
6	Zakłady Techniki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Okrężna 5, 44-240 Żory	ul. Okrężna, 44-240 Żory
7	Zarząd Zieleni Miejskiej w Rybniku, ul. Pod Lasem 64, 44-210 Rybnik	ul. Pod Lasem 64, 44-210 Rybnik
8	BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o., ul Kabaty 2, 34-300 Żywiec	ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec
9	MASTER - Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy
10	Zakład Gospodarki Odpadami S.A., ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko-Biała	ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko-Biała
11	Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o., ul. Zdrojowa, 43-200 Pszczyna	ul. Złote Łany 36, 43-200 Pszczyna

Wykaz zastępczych instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów w Regionie III (OZiB)

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji
1	Zakład Usług Komunalnych, ul. Kolejowa 2, 43-190 Mikołów	ul. Dzieńdziela 44, 43-190 Mikołów

**Wykaz regionalnych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania
zmieszanych odpadów komunalnych w Regionie III (RIPOK-MBP)**

Lp.	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji
1	„KOMART” Sp. z o.o., ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów	ul. Szybowa 44, 44-194 Knurów
2	COFINCO POLAND Sp. z o.o., ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	ul. Dębina 36, 44-335 Jastrzębie-Zdrój
3	Zakład Gospodarki Odpadami S.A., ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko-Biała	ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko Biała
4	MASTER - Odpady i Energia Sp. z o.o., ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy
5	SEGO Sp. z o.o., ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik	ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik
6	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL” Sp. z o.o., os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa,	ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz
7	BESKID ŻYWIEC Sp. z o.o., ul Kabaty 2, 34-300 Żywiec	ul. Kabaty 2, 34-300 Żywiec

Na infrastrukturę gospodarowania odpadami komunalnymi w Regionie III składały się punkty gromadzenia i zbierania odpadów oraz instalacje do ich przetwarzania. Moc przerobowa instalacji winna była pokrywać zapotrzebowanie na przetwarzanie odpadów powstających w RGOK. Wiele z funkcjonujących podmiotów na rynku przetwarzania odpadów komunalnych prowadziło kilka rodzajów instalacji, które zlokalizowane były pod jednym adresem. Odpady dostarczane do poszczególnego podmiotu mogły zostać tam przetworzone nie tylko na instalacji typowej dla swojego zastosowania. Dozwolone było w instalacji RIPOK-MBP doczyszczanie odpadów zebranych selektywnie w częściach mechanicznych oraz przetwarzanie (kompostowanie) odpadów zielonych i innych bioodpadów selektywnie zebranych w części biologicznej. Niektóre instalacje RIPOK-MBP oraz instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych w województwie śląskim posiadały również segment służący do produkcji paliw alternatywnych.

Od dnia 6 września 2019 r. obowiązywały już znowelizowane przepisy. Zgodnie z art. 17 ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw:

Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych zapewniające mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, stały się instalacjami komunalnymi, o których mowa w art. 35 ust. 6 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Utraciły moc uchwały w sprawie wykonania wojewódzkich planów gospodarki odpadami, wydane na podstawie poprzedniej wersji ustawy.

Marszałkowie województw wpisali z urzędu instalacje określone jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, obowiązującej w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie nowelizacji ustawy, na listę funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych. Do czasu uzyskania wpisu instalacje te mogły przyjmować i przetwarzać odpady zgodnie z posiadanym zezwoleniem na przetwarzanie odpadów, pozwoleniem na wytwarzanie odpadów uwzględniającym przetwarzanie odpadów albo pozwoleniem zintegrowanym uwzględniającym przetwarzanie odpadów.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi stanowi przede wszystkim budowa na terenie Miasta Pszów Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Brak jest konkretnych szacunków na temat nakładów finansowych do poniesienia w celu wybudowania PSZOK. Obowiązek utworzenia PSZOK wynika z zapisów art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zapisano tam, że gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, w tym tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej następujących odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła, odpadów opakowaniowych wielomateriałowych oraz bioodpady, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży. Obecnie na terenie Gminy zorganizowano gminny punkt gromadzenia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, który zapewnia mieszkańcom przyjmowanie wyżej wymienionych odpadów, nie jest to jednak PSZOK, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny zostać pokryte z opłaty pobieranej od właścicieli nieruchomości. Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprawdzie nie przewidują możliwości dotowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminę, ale równocześnie nie zabraniają gminie dotowania systemu, jeśli ma na to środki.

Idealną sytuacją byłoby gdyby wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokryły koszty funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (samofinansowanie się systemu) bez konieczności dotowania go przez gminę. Jednakże większość samorządów gminnych w kraju dodatkowo dopłaca do niego. Należy zaznaczyć, że samorządy nie mogą przeznaczać środków zebranych w ramach opłaty „śmieciowej” na inne cele niż związane z funkcjonowaniem gminnej gospodarki odpadami komunalnymi.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach szczegółowo określa, które koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie należy pokryć z pobieranej opłaty za gospodarowanie odpadami, a które koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie z opłaty mogą z tej opłaty zostać pokryte, jeśli zaistnieje taka potrzeba.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Ponadto w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b tejże ustawy zapisano, że z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami, koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich

opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów (art. 6r ust. 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach)

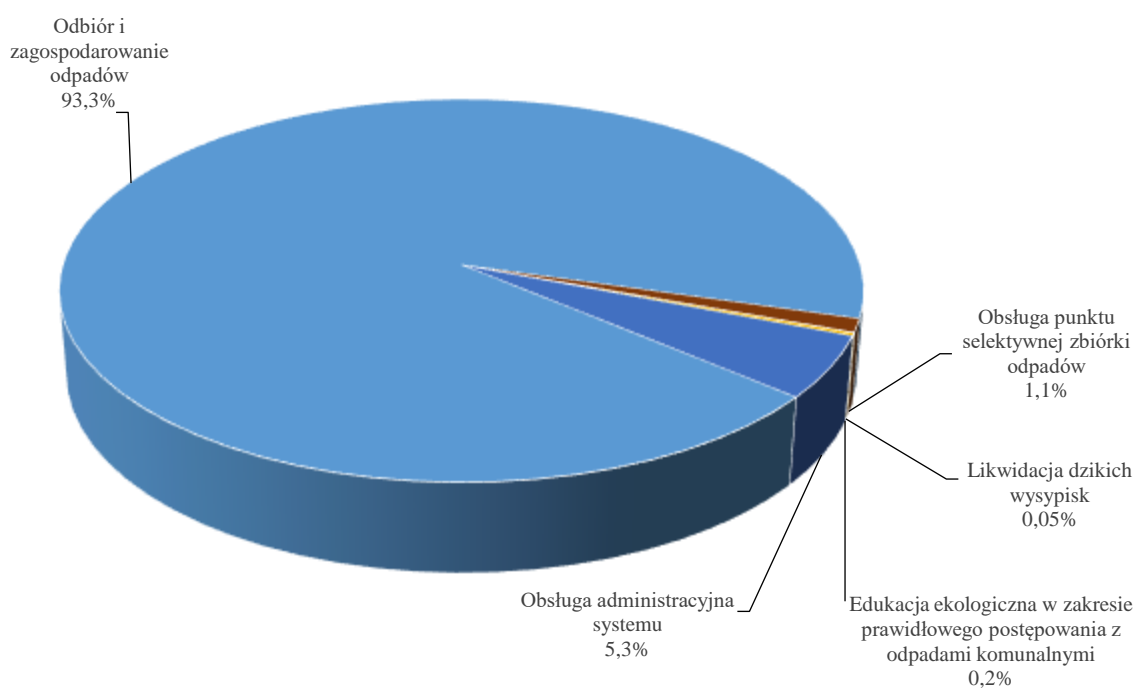
a) Koszty funkcjonowania systemu

Zrealizowane przez gminę wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie w 2019 r. wyniosły 2 519 707,11 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące kosztów związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów.

Nazwa zadania	Kwota [zł]
Odbiór i zagospodarowanie odpadów	2 351 182,50
Obsługa punktu selektywnej zbiórki odpadów	28 562,74
Likwidacja dzikich wysypisk	1 246,30
Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	6 209,33
Obsługa administracyjna systemu	132 506,24
Łącznie	2 519 707,11

Na wykresie zobrazowano udział poszczególnych wydatków w kosztach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów.

b) Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2019 roku z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykonano dochody w kwocie 2 468 704,35 zł w tym:

- 2 454 379,19 zł dochodów z tytułu opłaty za 2019 rok,
- podlegające zwrotowi lub zarachowaniu na rok 2020 nadpłaty w kwocie 8 194,11 zł;
- wpływy z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat 1 601,66 zł;
- wpływy z tytułu pokrycia kosztów upomnienia 4 529,39 zł.

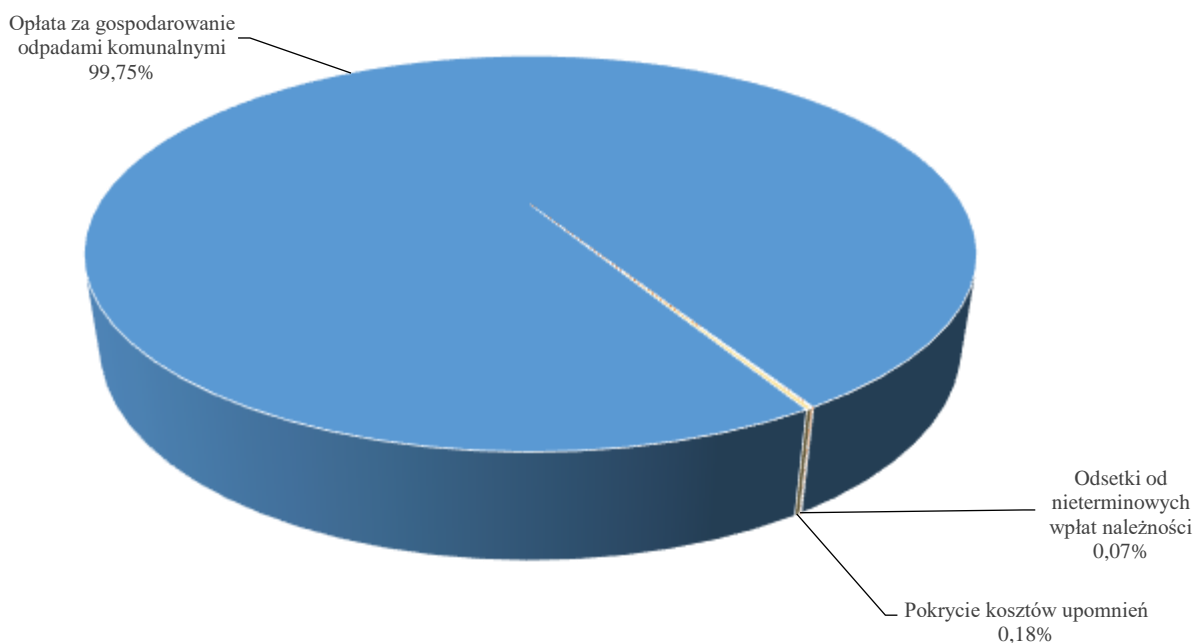
W wymienionych powyżej kwotach dochodów ujęto także dochód uzyskany w wyniku egzekucji prowadzonej przez urzędy skarbowe (na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych w 2019 roku i latach poprzednich).

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące dochodów związanych z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów w 2019 r.

Nazwa zadania	Kwota [zł]
Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2 454 379,19
Odsetki od nieterminowych wpłat należności	1 601,66
Pokrycie kosztów upomnień	4 529,39
Łącznie	2 460 510,24

W tabeli nie uwzględniono podlegającej zwrotowi lub zarachowaniu na rok 2020 nadpłaty w kwocie 8 194,11 zł., ponieważ kwota ta nie stanowi opłaty za 2019 r.

Na wykresie zobrazowano udział poszczególnych rodzajów dochodów związanych z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów:

c) Finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Po odjęciu kosztów poniesionych w 2019 r. na prowadzenie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi od dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie komunalnymi za 2019 rok pozostanie kwota niedoboru w wysokości 59 196,87 zł. Kwota niedoboru stanowi 2,35 % kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2019 roku wyniosły 127 235,04 zł.

Poniżej przedstawiono najważniejsze fragmenty stanowiska Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 10 czerwca 2014 r. w sprawie wykorzystania nadwyżki przychodów nad kosztami funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych:

„Gmina na etapie planowania powinna zabezpieczyć źródła sfinansowania (dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi) wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu odbioru i zagospodarowania odpadów. W przypadku ustalenia stawki opłaty na właściwym poziomie, może pojawić się w trakcie roku zjawisko przejściowego braku zrównoważenia dochodów z opłaty i wydatków na funkcjonowanie systemu (nierównowaga przejściowa). Jeżeli w trakcie wykonywania budżetu powstaje niedobór (niższa realizacja wpływu z tytułu opłat niż ponoszone wydatki), to gmina winna dofinansować z dochodów własnych system dla pełnej realizacji zadania oraz zintensyfikować działania windykacyjne. Gdyby jednak stawka opłaty została ustalona zbyt nisko lub zbyt wysoko, spowodowałoby to trwałą nierównowagę - wystąpi nadwyżka bądź niedobór środków.”

Biorąc pod uwagę wysokość różnicy pomiędzy kosztami systemu gospodarowania odpadami komunalnymi a dochodami z tytułu poboru opłaty za gospodarowanie odpadami, a także stanowisko Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych w sprawie zapewnienia równowagi w finansowaniu systemu gospodarowania odpadami należy stwierdzić, że aby zapewnić finansowanie systemu w kolejnym roku należy rozważyć podniesienie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z przepisem art. 6d ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Zamówienia publiczne na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne na terenie Miasta Pszów obowiązujące w 2019 r. przedstawiały się następująco:

- Zamówienie obejmujące okres od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2019 r. umowa CRU.136.2017 z dnia 29 czerwca 2017 roku

zawarta z „Naprzód” Sp. z o. o. z siedzibą w Rydułtowach, ul. Raciborska 144b, wartość umowy brutto: **3 539 808,00 zł** (w tym na 2019 rok: 884 952 zł).

- Zamówienie obejmujące okres od 1 lipca 2019 r. do 31 grudnia 2021 r.
umowa CRU.194.2019 z dnia 16 maja 2019 roku
zawarta z „Naprzód” Sp. z o. o. z siedzibą w Rydułtowach, ul. Raciborska 144b, wartość umowy brutto: **7 912 430,86 zł** (w tym na 2019 rok: 1 582 486,20 zł).

4. Liczba mieszkańców Miasta Pszów

Według danych GUS w 1995 r. gminę zamieszkiwało 15 048 osób. Jest to wartość wyjściowa do obliczenia poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym.

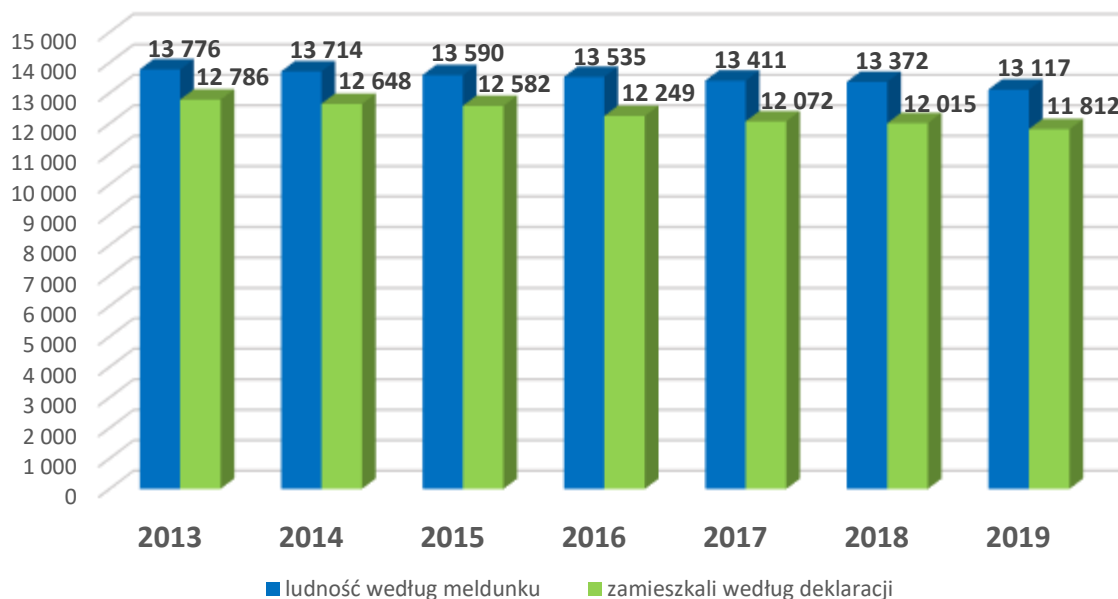
Liczba mieszkańców według danych za 2019 r. wynosi 13 117 osób (meldunki). Natomiast według danych zawartych w składanych deklaracjach liczba ludności faktycznie zamieszkująca miasto w 2019 r. wynosiła jedynie 11 812 osób.

Różnica w podanej liczbie mieszkańców pomiędzy meldunkami a deklaracjami wynika m.in z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania, podobna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę zamieszkują poza terenem gminy (w tym także za granicą), a także istnieje pewna pula osób, która opuściła kraj w latach osiemdziesiątych ubiegłego stulecia nie regulując kwestii meldunkowych. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

Liczba mieszkańców miasta systematycznie maleje. W tabeli poniżej przedstawiono zmiany ilości mieszkańców gminy w okresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie. Ilość mieszkańców na przestrzeni lat 2013-2019 została przedstawiona w poniższej tabeli

Rok	ludność według meldunku	zamieszkali według deklaracji
2013	13 776	12 786
2014	13 714	12 648
2015	13 590	12 582
2016	13 535	12 249
2017	13 411	12 072
2018	13 372	12 015
2019	13 117	11 812

Poniższy wykres obrazuje zmianę ilości mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat:

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Zadaniem samorządów gminnych jest również prowadzenie ewidencji umów na odbieranie odpadów komunalnych, jakie nieruchomości znajdujące się na terenie danej jednostki powinny mieć zawarte (*Art. 6, ust. 1 Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:*

- 1) *gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub.*
- 2) *gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b, ust. 2 – przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi).*

- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi).

Jako, że Miasto Pszów Uchwałą Nr XXIII/152/2012 Rady Miejskiej w Pszowie z dnia 26 września 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, włączyło do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi również nieruchomości niezamieszkałe, właściciele tych nieruchomości nie mieli możliwości zawierania indywidualnych umów z podmiotami odbierającymi odpady komunalne, a gmina nie miała obowiązku prowadzenia ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych.

Sytuacja zmieniła się w chwili wejścia w życie nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. W wyniku zmiany przepisów od 6 września 2019 r. w przypadku, kiedy gmina włączyła do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi również nieruchomości niezamieszkałe, przystąpienie właściciela takiej nieruchomości do zorganizowanego przez gminę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest dobrowolne i następuje na podstawie zgody właściciela nieruchomości wyrażonej w formie pisemnej.

Od dnia wejścia w życie znowelizowanych przepisów, gmina prowadzi ewidencję umów na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych, które nie przystąpiły do zorganizowanego przez gminę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2019 r. nie stwierdzono właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Ustawą z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 150) zmieniono przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dotyczące terminów składania sprawozdań za 2019 r. dodając art. 12a w którym ustalono, że sprawozdania za 2019 r. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmiot zbierający odpady komunalne jest zobowiązany złożyć gminie w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r. Natomiast wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany do sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi do dnia 31 sierpnia 2020 r.

W wyniku powyższych uregulowań prawnych, na dzień sporządzania niniejszej analizy Burmistrz Miasta Pszów posiada wyłącznie dane pochodzące od podmiotu odbierającego odpady komunalne z terenu gminy na podstawie zawartej z gminą umowy.

Zgodnie z raportami miesięcznymi, złożonymi przez przedsiębiorcę obsługującego gminę na postawie zawartej umowy, w roku 2019 terenu Miasta Pszów odebranych zostało ponad 6 100 Mg odpadów komunalnych zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i niezamieszkałych (podmiotów gospodarczych i instytucji).

Brak sprawozdań od pozostałych podmiotów odbierających odpady komunalne i zbierających odpady, uniemożliwia ustalenie ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Dane o ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wynikają bezpośrednio ze sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmioty zbierające odpady komunalne. Termin złożenia tych sprawozdań jest późniejszy niż termin sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami na terenie gminy w związku z tym Burmistrz Miasta Pszów na dzień sporządzania niniejszego dokumentu nie posiada tych informacji i nie ma możliwości przedstawienia takich danych.

V. OSIĄGNIĘTE PRZEZ MIASTO PSZÓW POZIOMY EKologiczne W 2019.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo, oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo (art. 3b), A także ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (art. 3c. ust. 1). Poziomy, które gminy powinny osiągnąć w poszczególnych latach określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 2167) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. poz. 2412).

1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

W Rozporządzeniu z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji Minister Środowiska określił poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach:

Rok	2017	2018	2019	2020 do dnia 16 lipca
Pr [%]	45	40	40	35

W rozporządzeniu tym określono także sposób obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym.

Dane niezbędne do ustalenia poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania pochodzą bezpośrednio ze sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmioty zbierające odpady komunalne. Termin złożenia tych sprawozdań jest późniejszy niż termin sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami na terenie gminy, w związku z tym Burmistrz Miasta Pszów, na dzień sporządzania niniejszego dokumentu nie posiada danych do ustalenia osiągniętych poziomów ekologicznych.

2. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych ustalono wymagane poziomy odzysku na poszczególne lata w następujący sposób:

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

W rozporządzeniu tym określono także sposób obliczania poziomu recyklingu i odzysku innymi metodami.

Dane niezbędne do ustalenia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych pochodzą bezpośrednio ze sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz podmioty zbierające odpady komunalne. Termin złożenia tych sprawozdań jest późniejszy niż termin sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami na terenie gminy, w związku z tym Burmistrz Miasta Pszów, na dzień sporządzania niniejszego dokumentu nie posiada danych do ustalenia osiągniętych poziomów ekologicznych.

VI. PODSUMOWANIE

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi ma być opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania, odbieranych z terenu gminy.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jednak, aby ten cel zrealizować trzeba posiadać niezbędne do tego dane, których w momencie sporządzania analizy gmina nie posiada i nie posiada także narzędzi prawnych na wyegzekwowanie tych danych od podmiotów zbierających i odbierających odpady komunalne przed ustawowym terminem złożenia sprawozdań Burmistrzowi Miasta.

Na podstawie posiadanych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Pszów funkcjonuje prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami i oparty jest o akty normatywne różnego szczebla. Zwrócić jednak należy uwagę, że ustawodawca ustanowił obowiązek utworzenia PSZOK, wynika to z zapisów art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Obecnie na terenie Gminy zorganizowano gminny punkt gromadzenia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, który zapewnia mieszkańcom pełny zakres obsługi przewidzianej w ustawie, nie jest to jednak PSZOK, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Stawka opłaty obowiązująca w 2019 roku w obliczu przeprowadzonej analizy jest niewystarczająca do pokrycia kosztów funkcjonowania systemu, w związku z czym konieczna jest korekta stawki opłaty za gospodarowanie odpadami tak, aby dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami pokrywały ponoszone przez gminę koszty funkcjonowania systemu.

Nie można natomiast ustalić, czy Miasto Pszów wywiązuje się z obowiązku narzuconego na gminę ustawowo osiągając wymagany prawem poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku

innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, a także czy osiągnięto wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Priorytetowym zadaniem dla Miasta Pszów na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego segregowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.